

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemniki listi dobijo se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Prejemniki se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznake se plačuje ed. navadne vrstice, če se natane enkrat po 15 h, dvakrat 25 h, tretkrat 35 h.

Kasarni se sprejemajo do ure polnoči.

Prejemniki listi dobijo se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Za oznake se plačuje ed. navadne vrstice, če se natane enkrat po 15 h, dvakrat 25 h, tretkrat 35 h.

Kasarni se sprejemajo do ure polnoči.

Štev. 44.

V Mariboru, dne 3. novembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Novi lovski zakon.

Opravični red našega deželnega zbora je zelo pomanjkljiv in kakor ustvarjen za nemarnost sedanje nemške večine. Slovenska manjšina ne more premeniti obstoječega reda, ravno ker je manjšina, a večina ga noče. Sedaj sedijo deželni poslanci že nad en mesec v Gradcu, toda vse delovanje je obstalo le v predlogih in vprašanjih (interpelacijah) poslancev ter v poročilih deželnega odbora. Do tega, da bi se kaj sklenilo, da bi se ustvarila postava, še ni prišlo, če izvzamemo sklepe, da si nekatere občine smejo povišati občinske doklade. Ker se bo državni zbor, kakor se čuje, otvoril dne 17. novemb., sploh naš deželni zbor ne bo mogel temeljito pretresti in razpravljati o stavljenih predlogih. Vse bo moralo iti hitro in naglo, mnogo reči bo še prišlo komaj pri prihodnjem zasedanju na vrsto v obliki poročil. Tako je delovanje sedanje večine v deželnem zboru, in naša dolžnost je, spomniti volilce, da so tudi Stiger, Ornič, Stallner, Erber in baron Moscon pri tej večini, ki tako slabo izvršuje svojo dolžnost. Slovenska manjšina ne more drugega storiti, nego razkrivati napake sedanje večine ter opominjati volilce, naj drugokrat ne volijo več poslancev kakor je Stiger, ki je tudi pristopil k večini, ker je tam bolj neskrbno življenje.

Pričakovati je, da bo še vendar le letos prišel v pretres novi lovski zakon. Kmečki poslanci so tako dolgo silili in govorili, da je deželni odbor deželnemu zboru predložil načrt za novi lovski zakon. Mnogo sicer ne

obeta ta zakon, a vendar je zopet korak naprej, in naši poslanci gotovo ne bodo nehali, dokler se ne ugodi v tej stvari željam kmetškega ljudstva. Že pri razpravi o predloženem načrtu morajo povzdigniti svoj glas za kmetške svoje volilce.

V novem zakonu še vedno stojijo pod varstvom lovskega zakona jelen, srna, divja koza, zajec, jazbec in fazan, to se pravi, na nje ne sme streljati, kdor nima lova. Ta divjačina je škodljiva poljedelskim in vinogradniškim nasadom, zato mora biti zahteva slovenskih kmetških poslancev, da pridejo izpod varstva lovskega zakona.

Primeren je § 41 novega zakona, da se število vsakršne divjačine, ki dela škodo, mora zmanjšati, ako to zahteva občinski zastop in ako politična oblast to zahtevo odobri. Še boljši pa je § 42. Ta dovoljuje, da lahko občina, kjer je vsaj 5 odstotkov zemljišča nasajenega z vinogradom, sklene, da se zajci do zadnjega postrele. Sklep se mora naznaniti politični oblasti, ki ga mora potrditi, če je bil sklep veljavno storjen. Samo spopolniti se mora ta točka. Tudi občinam, kjer se posestniki pečajo s sadjarstvom, se mora priznati ista pravica. In ne samo zajec, ampak tudi fazan se mora vzprejeti v določbo! Na Murskem polju in na Dravskem polju je fazan še večji škodljivec nego zajec in tudi temu se mora priti do živega! Za varstvo gozdov je postavljen § 43, po katerem bodo občine tudi lahko dosegle, da se iztrebi divjačina, ki dela gozdnim nasadom škodo.

Drugi odstavek § 52 pa je (jako neume-

sten. Tam se izreka, da sme samo posestnik lova streljati živali kakor so: lisica, podlasica, dihur, veverica, vidra, vrana itd. Ta odstavek naj se spremeni tako, da bo smel te živali vsakdo streljati, ki ima orožni list. Za lovca nimajo imenovane živali skoro nobene vrednosti, s prepovedjo pa pridejo samo pošteni ljudje nepotrebno do občutnih kazni in zaporov. Z drugim odstavkom § 52 torej proč!

Pri odškodninah, ki se terjajo za poškodovanje po divjačinah, bo sodil po novem zakonu odbor iz treh mož. Predsednika in njegovega namestnika imenuje politična oblast, vsaka stranka pa svojega zastopnika.

Kazni so po novem zakonu previsoke, in sicer denarne globe kakor njihova spreminitev v ječo. Tukaj morajo kmetški poslanci predlagati najbolj mile kazni.

O načrtu novega zakona se bo razpravljalo in sklepalo morda že prihodnje dni. Kmetje, ki imajo kave želje, naj jih naznanijo takoj poslancem v Gradcu. Kot naslov napišite ime N. N., deželni poslanec, Gradec, deželni zbor.

Kadar bo postava sklenjena in dobila najvišje potrjeenje, bomo vsaj važnejše točke objavili v listu doslovno.

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 29. okt. 1904.

V seji dne 26. m. mes. je poslanec dr. Ploj s tovaršji predlagal podporo za občino Jiršovce, katere posestniki so trpeli vsled tčče in povodnji veliko škodo.

Listek.

Po potu molitve in spoznanja.

(Pripoved. — Iz hrvatskega prevel I. V. Starogorski.)

I.

Ob vznožju Golijskih planin stoji prostrana tovarna za porcelan, last gospoda Vladka Miloviča. Tovarno je v zadnjem času postavil gospod Milovič; obilo porcelanaste zemlje blizu železniške proge in dobri delavci store, da je tovarna procvitala. Njen šum in ropot je motil tihi mir v oni okolici.

Gospod Milovič je umel svojo stvar, bil je nadarjen podjetnik. Znal je dvigniti svojo tovarno in nje izdelke do višine. V času, ko se vrši naša pripoved, je gledal ponosno in radostno na sad svojega truda. Njegovo delo je bilo spoštovano in iskano in ko je na obrtniški razstavi dobil za svoje proizvode prvo darilo, so naročevali njegove izdelke tudi iz tujine.

Gospa Milovičeva je bila mala, nežna gospa in zraven tega skromna. Zato jo je bolel možev preveliki ponos, ki je malone prestopal v napuh. Ko mu je ona z lepimi besedami govorila, da je Bog začetek vsega dobrega, se je mož porogljivo nasmejal:

»Lahko je bilo Bogu dati svoj blagoslov,

ker sem se jaz mučil, oprezno in modro izvajal svoje načrte!»

Vendar se ni protivil, da je »njegova Lilija« pobožna. Saj so vse žene bogaboječe, zato je dejal, da je bogaboječnost samo za žene. Za njega, modrega in učenega človeka bi bilo to gotovo smešno.

Gospa Lilija se je preverila, da z nago-varjanjem ne gane svojega brezvernega soproga. Zato se loti sredstva, ki tolaži vsako bogaboječo dušo in jo vodi tudi k svojemu cilju — to je z molitvijo. Pobožna gospa je klečala vsaki dan s svojim štiriletnim sinčkom Milanom pred sliko sv. Družine, da s svojo vročo molitvijo, podpirana s prošnjo nedolžnega svojega deteta, izprosi od Boga spreobrnenje svojega soproga, ki je v sreči pozabil svojega Stvarnika.

Bil je lep, topli dan meseca junija. Po dolgoletnem deževanju se pokaže nebo zopet v svoji lepoti, in žarko sonce greje ljubko vesoljni svet. To so dnevi, ko človeška srca bijejo živahnejše, ker ga greje božje sonce, počeč mu temne oblake raz čelo.

No, gospod Milovič je bil danes v kljub lepemu vremenu srdit. Brzojavka, ležeča na mizi, ga je klicala v glavno mesto radi nujnih poslov. Ali njegovo nevoljo ni vzbujala brzojavka, ampak to, ker se je odločil, da se popelje z mnogobrojnim društvom na jutrejšno

zabavo. Zapove, da se mu pripravi prtijaga, a ženi reče, da radi posla nemore na zabavo.

Gospa Lilija mu reče, da ga hoče spremljati do železnice. Takoj po obedu se podata k železnici, oddaljeni četrt ure. Slugo s prtijago pošljeta naprej. Približno na pol pota, pri malem mostu, ki je vodil preko globoke vode, se ustavi tovarnar in reče svoji soprogi:

»Vročje je in dolga pot bi ti lahko škodovala. Najbolje je, da se tukaj razideva.«

»Bog te čuvaj na potovanju in vrni mi te zdravega«, odvrne žena. Objemši in poljubivši se, ide Milovič z brzim korakom proti kolodvoru.

»Iti hočem kraj reke po livadi«, vzklikne še gospa za soprogom. »Tam pri brvi te počakam, dokler vlak ne pojde mimo. Ko se popelješ, mi zmahni.«

»Dobro, dobro«, odvrne mož.

Za nekaj časa dospje Milovič na kolodvor in stopi v voz. Tam najde mlade sopotnike, znanca.

Sede zraven okna in drži pripravljen žepni robec, da zamahne svoji soprogi.

Dvesto korakov od mosta, kjer sta se razšla, stoji gospa Lilija na ozki brvi in neprestano maha s svojim robcem. Lahen vetrič pa se igra z njenimi svetlimi krili.

»Samo da se ni postavila na ono trhlo

V seji dne 28. m. mes. je predlagal poslanec Žičkar s tovariši podporo za nekatere posestnike v okrajih Sevnica in Kozje.

Zelo burna pa je bila seja v soboto, dne 29. okt. Prišel je na dnevni red predlog načelnega odseka, da se ustanovi pripravnica na ptujski gimnaziji in sicer od l. 1905/6. Poslan. dr. Jurtela je bil proti temu iz sledečih vzrokov: Slovenski dijaki se na ptujski gimnaziji tako zapostavljajo, da gre večina iz ptujskega okraja študirat na gimnazije v Maribor ali Celje; 2. je sprejemna skušna vsled tega zelo težka, ker so pri njej navzoči nemški profesorji, ki ne razumejo slovenskih učencev. Slovenski učenci morajo imeti v prvih gimnazijskih letih slovenske profesorje.

Če pa dobe učenci slovenske profesorje, potem je pripravnica popolnoma nepotrebna. Torej pomeni novi profesor na pripravnici samo novo nepotrebno izdajo deželnega denarja. Naj se s Slovenci na ptujski gimnaziji boljše ravna in naj se jim dajo slovenski profesorji, potem bodo že bolj obiskovali gimnazijo. Dobler pa se to ne zgodi, je pa gimnazija samo za mesto in predmestja, ki pa ne rabi pripravnice. Omenil je tudi, da je neki ravnatelj prepovedal profesorjem z učenci slovensko govoriti, kar gotovo ne vabi slovenskih dijakov. Večina učencev ni sedaj iz ptujske okolice, ja celo niti iz Štajerske, ampak so bogve odkod nabrani. Oglasil se je k besedi tudi ptujski pek Ornič ter je med drugim dejal, da s tem slovenski poslanci kažejo, da niso za koristi slovenskega ljudstva. Kratko mu je nato odgovoril poslanec Robič, da si ne pustijo od Orniča poučevati, kako naj zastopajo svoje ljudstvo. Nekdo drugi pa je zaklical Orniču: Renegat! Grof Stürgkh, ki je znan nasprotnik Slovencev, je takoj porabil to priliko ter nosil nekaj za predlog, samo ker je videl, da so slovenski poslanci proti njemu. Nemški grof bi ne imel miru, če bi ne zinil katere proti Slovincem, čeravno se na spodnje štajerske razmere toliko spozna kakor krava na boben. Poslanec Pirmer, ki je v navadnem življenju vinotrace ter letos dobro znan marsikateremu vinogradniku v Slov. goricah, se je obregnil ob poslanca Jurtela, ki je baje rekel, da je v Mariboru premalo slovenskih profesorjev. Dr. Jurtela pa tega ni rekel, ampak Pirmer si je to izmislil, samo da je lahko proti Slovincem nastopil. Rekel je, da je po njegovem računu na mariborski gimnaziji dve tretjini slovenskih in čeških profesorjev. Seveda tudi to ni res! Kako je le računil? Tudi poslanec dr. Ploj je govoril v istem smislu kakor dr. Jurtela ter izvrstno pobijal kvasarije in klobasarije nemških govornikov. Ker so pa

Nemci le pritiskali, da se predlog sprejme, so slovenski poslanci odšli iz dvorane in zbornica je bila nesklepčna. Deželni glavar je moral zaključiti sejo ter je naznanil, da bo prihodnjo sejo naznanil pismenim potom.

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Na mandžurskem bojišču vlada sedaj stališče, kakoršne ne pozna vojna zgodovina. Dve armadi si stojita že več dni nasproti v bojnih vrstah ter utrjujeta svoje stališče. Dvanajst dni je trajal boj in vendar ni bil odločen, kajti Japonci niso popolnoma poraženi. Očividno je, da si nobeden sovražnikov ne upa pričeti napada na utrjeno vrsto, ampak vsak bo skušal obiti nasprotnika. Zato pa obe vojski pričakujeta pojačenj. Kdor jih bo prej dobil, bo začel s prodiranjem. Japonci bodo skušali obiti rusko desno krilo na zahodu ter zajeti Mukden. S tem bi bila nevarnost za ruski hrbet in se bodo morali umakniti iz svojih utrjenih stališč. Ako pa Kuropatkin dobi prej pomoč po železnici, bo pa on poskušal isto na zahodu. Morda mu pride na pomoč Linevičev voj iz Vladivostoka, in v tem slučaju bodo Rusi poskusili obiti Japonce na levem krilu na vzhodu. Dohod Linevičevega voja je tem verjetnejši, ker je sedaj Kuropatkinu, ki je postal vrhovni poveljnik vseh čet v Mandžuriji, podložen tudi Linevič. Na drugo, zdatnejšo pomoč pa Rusi sedaj ne morejo računati. Seveda, ako hoče Kuropatkin dobiti na pomoč Linevičev voj, se je moralo to že prej določiti, ker razdalje je velikansko in čakati Kuropatkin ne bo mogel, če Oyama ne bo hotel. Bližnji dnevi nam prinese rešitev. Upamo, da bo za Ruse zopet ugodno.

Na morju.

Rusom nasprotni listi se ne morejo pomiriti zaradi tega, ker je baltiško brodogradništvo zaradi tega, ker je baltiško brodogradništvo, ko je plulo skozi morsko ožino Kanal la Manš streljalo baje na angleške ribiške ladje. Zdaj ščuvajo Angleško proti Ruski ter nasvetujejo, naj se napove Ruski vojska. Baltiško brodogradništvo je dospelo dne 26. okt. v špansko luko Vigo. Od tam je poročal admiral Roždetvenski o teh dogodkih sledeče: 1. Zadeve v Severnem morju sta vzrok dve torpedovki, ki sta brez luči v temi hoteli napasti naprej jadrajčo ladjo brodogradništva. Ko so ladje razsvetlile morje z metalci luči ter začele streljati, zapazile so tudi druge majhne parnike, ki so bili podobni ribiškim ladjam. Brodogradništvo je skušalo obvarovati te ladje poškodb, zato je takoj ustavilo ogenj, bo sta torpedovki izgi-

nili. Angleško časopisje se zgraža nad tem, da jedna torpedovka, katero je baje baltiško brodogradništvo tam zapustilo ni pomagala ponesrečenim. Pri dotičnem oddelku brodogradništva ni bilo nobene naše torpedovke in tam tudi nismo nobene ladje zapustili. Torej je bila dotična torpedovka, ki je ostala tam do jutra, ostala sovražna torpedovka, ki se ni pogreznila, ampak je bila samo poškodovana. Brodogradništvo zato ni pomagalo ribiškim ladjam, ker so se nam zaradi trdovratnega poizkusa prodreti naše vrste, zdele zelo sumljive in ker nekatere sploh niso imele luči ali pa so iste še le zelo pozno pokazale. 2. Brodogradništvo je na vse ribiške ladje, katerih je srečalo več sto na svojem potu, dobro pazilo, da se jim ne zgodi kaka nesreča. Izvzemši ta dogodek, ko so bile ribiške ladje v družbi dveh tujih torpedovk, izmed katerih je jedna izginila, druga je pa po izpovedi ribičev ostala do jutra pri njih. Ribiči so imeli to torpedovko za rusko in so bili ogorčeni, da ni ponesrečenem pomagala. Ta ladja je pa bila tuja in je ostala bržkone zato, da išče svoje tovariše ali pa, da si popravi svoje poškodbe. Ker so se tam tudi nahajali ribiči, ki so prišli po svoji neprevidnosti s celo zadevo v dotiko, prosim v imenu celega brodogradništva, izročite nesrečnim žrtvam okolščin najodkritosrčnejše pomilovanje; kajti v teh okolščinah ne more nobena bojna ladja drugače ravnati, tudi v mirnem času ne.

Angleška vlada zahteva zaradi tega, ker je streljalo baltiško brodogradništvo na angleške ribiške ladje, da plača Ruska odškodnino, obljubi, da se ne bo več pripetil enak slučaj in da kaznuje ter odstavi častnike, ki so to stvar zakrivali. Prvim dvem zahtevam hoče Rusija ugoditi, samo zadnji zahtevi ne, ker pravi, da častniki ne morejo za to, ako je bila zadeta kaka ribiška ladja. Zakaj so se pa pri njih skrivale sovražne torpedovke! Angleški listi sedaj hujskajo svojo vlado, naj napove Ruski vojsko. Tega si pa vlada ne upa, ker ve, da bo v tem slučaju pomagala Rusiji njena zaveznica, Francoska. Angleška ima 462 bojnih ladij z 178.506 možmi, Francoska pa 480 bojnih ladij z 59.795 možmi. Dvomimo, če bi ta vojska izpadla za angleško ugodno.

Ker torej z vojsko ne morejo groziti, zahtevali so Angleži, naj se cela zadeva obravnava pred mednarodnim sodiščem, ki se bo zbralo v Vigo, kjer je sedaj baltiško brodogradništvo. S tem so Angleži zopet koristili Japoncem, ker mora dotični oddelek brodogradništva čakati na sodbo razsodišča ter se bo zopet za nekaj dni zakasnil. S takimi sredstvi delajo Angleži v prilog Japoncem.

»dasko«, misli si Milovič sam pri sebi; »lahko se nagne in pade v globoko reko.«

Komaj mu pade ta misel v glavo, kar se žena spodrsne in pade, loveč se po zraku v vodo.

Z vzklikom skoči Milovič po koncu, in hoče planiti skozi okno iz voza, da reši svojo ženo.

»Moja Lilijs, čakaj! Evo me!« klikne obupno.

»Mar ste z uma!« vikne neki glas. Milovičev sopotnik ga je z obema rokama zgrabil ter ga tako rešil gotove smrti.

Milovič je hotel s silo izvršiti svoj namen. Pa močne mišice mladega sopotnika so ga čvrsto držale.

»Pustite me!« vpije tovarnar besno. »Bog, jaz jo moram rešiti... ona utone! — Moja soproga!«

Poleti k vratom, da bi jih s silo odprl. Sopotnik se je mučil, da bi odvrnil nesrečneža od brezumne misli. Milovič je še jeden trenutek videl bele roke Lilijs, a potem je vse zagrnilo valovje.

Naposled videvši, da mu ni moči iz voza, se Milovič umiri. Kakor okamenel je gledal dirjanje vlaka. Sopotnik ga prisili, da sede in ga teši kakor malo dete.

»Ne glejte več nazaj in prenesite to nesrečo kot mož.«

Nesrečni Milovič sede ves uničen in skriva glavo v dlani. Težki vzdihni se mu izvijajo iz prs, a črna misel, da mu ni živeti brez svoje ljubljene žene, ga hoče uničiti.

Med tem je brzovlak dirjal, kakor bi se ne hotel ustaviti nikoli. Kdaj se vlak ustavi?

Te misli so rojile Miloviču po glavi in pred očmi se mu je prikazal zopet strašni prizor s vsemi podrobnostimi, ki mu ni dal miru ne pokoje.

Naposled se ustavi vlak. Nejednakih korakov, opotekaje, kakor težki bolnik, stopi Milovič z voza. Prvega železniškega uslužbenca vpraša, kedaj gre prvi vlak nazaj.

»Ob sedmih zvečer pelja osebni vlak«, se je glasil odgovor. Tedaj je pa bilo komaj tri popoldne. Trebalo je čakati še štiri dolge ure.

»To je grozno!« vzdihne on. »Tako dolgo ne morem čakati... Ali bi ne kazalo, da se s kočijo popeljem domov?« pristavi po kretkem premišljevanju.

»Prosim, pomislite na daljavo«, odvrne vprašan s prikritim smehom.

Nekoliko radovednežev se zbere krog Miloviča. V tem pristopi načelnik postaje, ki je osebno poznal tovarnarja.

»Kaj se vam je dogodilo?« ga vpraša načelnik sočutno.

V par besedah mu tovarnar pove svojo nesrečo in načelnik se zamisli, kako bi mu pomagal.

»Evo, evo«, vzklikne za trenotek. Za jedno uro pride tovor. Z njim se lahko vrnete domov. Ravno lepa prilika. Res, da ide tovor nekoliko počasneje, vendar pridete prej domov, kako z osebnim vlakom.«

»Oh Bog, kako naj zdržim jedno uro!« vzdihne Milovič. Načelnik postaje ga odvede v čakalnico, tolažeč ga z nekotikimi ljubeznjivimi besedami.

Nesrečni človek ostane osamljen v svoji tugi. Uničen od žalosti pade na stol, stisnivši glavo med roki, da prežene oni grozni prizor, kako se mu soproga utaplja. V duhu mu je zopet stopal pred oči oni njeni milni lesk, ono bolestno lice in one povzdignjene roke, ki se lovijo, da se rešijo nemile smrti. V ušesih mu je zvenel krik, strašni glas utaplajoče. Vstane, hodi sem in tja, zopet sede, drga oči — zastonj! Strašna slika njegove nesreče mu je vedno pred očmi.

(Dalje sledi.)

Port Artur.

V Port Arturu se pripravljajo Rusi na zadnji obupni napad. Japonci streljajo baje že neprenehoma dva tedna s težkimi topovi v trdnjavo. Razstrelili so že zalogo smodnika v zrak in so poškodovali več ladij v luki. Tako poročajo japonski listi, ki pravijo, da je položaj posadke obupen. Č: je le res?

Politični ogled.

Državni zbor bo imel prvo sejo, kakor poročajo z Dunaja, 17. novembra. Novi finančni minister dr. Kozel bo predložil proračun za leto 1905, katerega je še izdelal Böhm Bawerk. Pri tej priliki bo dr. Kozel tudi razvil svoje finančne načrte. Zbornici bo vlada tudi kratko po otvoritvi predložila načrt o posojilu za vojaške svrhe. Glavna skrb vlade bo omogočiti parlamentarno rešitev proračuna za l. 1905.

Naši novi ministri. V zadnji številki smo na kratko naznali novoimenovane ministre. S prva je naj bolj presenetilo Nemce, da je zopet imenovan češki minister. Kakor se je pa zdaj zvedelo, je to zahteval cesar sam in ministrski predsednik Körber je moral dati čeravno nerad Čehom ministra. Novi češki minister dr. Anton vitez Randa je rojen v Bistrici na Češkem ter je prekoračil 8. jul. t. l. 70. leto. Randa, ki je pristaš staročeške stranke, se prišteva med najboljše juriste in učenjake. Bil je več let profesor na vseučilišču in je ud mnogih znanstvenih društev. Za svoje priznane izvrstno delovanje kot profesor in kot ud gosposke zbornice, kateri pripada od l. 1881, ko je dobil plemstvo, je dobil red žel. krone 3. razr., častni znak za umetnost in znanstvo ter je postal dvorni svetnik. — Novi poljedeljski minister Ferdinand grof Buquoy je rojen Dunajčan. Star je 48. let. Njegov brat je predsednik zveze veleposesnikov v češkem dež. zboru. Posebno marljivo je deloval v deželnem kulturnem svetu. — Za finančnega ministra je imenovan judom prijazen dr. Mansuet Kozel. Rojen je v Galiciji ter dovršil 50. leto svoje starosti. Njegova mati je bila judinja in njegova sestra je oženjena z judovskim poslancem dr. Mengerjem. Bil je dvorni svetnik v trgovskem ministerstvu in nekaj časa ravnatelj poštne hranilnične urada. Kako je ta človek prišel iz trgovskega ministerstva v finančno kot finančni minister, je skoro nerazumljivo. Seveda judom prijazen je in ti morajo imeti v ministrstvu svojega prijatelja. Tudi je velik prijatelj ministrskega predsednika Körberja. Vse to ga je potegnilo na ministrski stolec.

Istrski deželni zbor. Dne 25. m. m. se je predstavil novi tržaški namestnik knez Hohenlohe istrskemu deželnemu zboru. Govoril je italijanski in slovenski. V slovenskem delu svojega govora je zatrdil, da mu bo v posebno skrb, da se bo državna uprava vsikdar gibala v mejah zakona, tako da bo vsakdo brez razlike narodnosti dobival svoje pravo, ki mu gre po načelu: vsem jednake pravice. Ako bodo tem namestnikovim besedam sledila tudi slična dejanja, potem se izogne novi namestnik gotovo vsem pritožbam od strani primorskih Slovanov, ki niso nikdar zahtevali drugega od vlade in njenih oblastij, nego strogo izvrševanje zakonov in pa jednakopravnosti. (V našem deželnem zboru se še dosedaj štajerski namestnik grof Clary ni povzpelo do te enakopravnosti, da bi govoril katere besede slovenski. Njegovo načelo torej ni: Vsem jednake pravice.) V tej seji je tudi deželni zbor soglasno sklenil povabiti tozadevna ministrstva, naj bi se izdal zakon, po katerem bi bilo napravljeno umetnih vin popolnoma prepovedano in prodaja polvin pa dovoljena le pod gotovimi pogoji.

Kaj se godi na Balkanu. Novi nemiri so bili na meji med Črnogoro in Turčijo. Dne 14. m. m. je bil na Mokri Planini boj med Rugovezi in Črnogorci, ki je trajal nekaj ur. Isgube niso znane. Turki v Vranešu so hoteli ravno na ta dan napasti pravoslavno

prebivalstvo v Baricah. A prebivalstvo je izvedelo, kaj nameravajo Turki in brzojavno naznanilo sultanu. Sultan je takoj odredil varnostne odredbe in tako je bil preprečen napad. Dne 15. m. m. so Rugovezi in kot basibozuki preoblečeni turški vojaki pri stražnici Kahora zavratno napadli Črnogorce. Nastal je večurni boj, o katerega izidu pa ni poročil.

Dopisi.

Sv. Marjeta pri Ptuj. (Izjava). Podpisani občinski predstojniki župnije Sv. Marjeta niže Ptuj izjavljamo izrečno in z lastnoročnimi podpisi, da nas ni nihče nikdar peljal v farovž, ter nas nihče ni tamkaj napajal v ta namen, da bi potem pritožbo podpisali. Izjavljamo pa tudi, da ni nobeden izmed nas našemu gospodu nadučitelju nekaj debelih povedal, ter nato odšel. Vse, kar torej nesramni dopisnik v 222 števil. »Slov. Naroda« o nas in zgoraj omenjenem gospodu kvasi, je grda laž in mi podpisani občinski predstojniki imenujemo pisca dotičnega članka v »Slov. Narodu« ničvrednega lažnjivca, kateremu bi le svetovali, naj pometa rajši pred svojim pragom, kjer ima itak dovolj blata in nesnage, našega velečastitega gospoda župnika, gospoda nadučitelja in nas občinske predstojnike pa naj v miru pustí, sicer bi mu znalo to nesramno pisarjenje ob priliki zelo škodovati. Sv. Marjeta, dne 25. oktobra 1904. — Občinski predstojniki: Franc Savec m. p., Vid Donaj m. p., Anton Valenko m. p., Alojz Pignar m. p., V. Prelog m. p.

Bratonečice. (Naš Bračkijanec.) Naj tudi mi nekoliko povemo o zadnjih volitvah, dne 20. sept. Vsi možje — možje pravim, so glasovali za deželnega poslanca gospoda dr. M. Ploja in smo s 106 timi glasovi prekosili vse sosedne občane. Ne čudite pa se, če vam povem, da imamo v občini tudi moža, ki je nam nasprotnega mišljenja. To je gospod pod svojim klobukom, krčmar Kaučič, ki je pri volitvah hotel nam nasprotno agitirati. Ker pa kot edini Vračkijanec ni upal osebno na volišče, je napravil le friško figo — za Vračka. Kako more biti tak človek sovražnik slovenskega jezika, ki je rojen Slovenec, ima še živo slovensko mater, tega ne razumem. Obžalujemo Vas, in sicer ne toliko zaradi Vaše agitacije, ker nam niste storili nobene škode, pomilujemo Vas zaradi tega, ker je nekdo rekel, da imajo Vračkijanec in Štajercijanci 7000 metrov daljše — nosove. Velike skrbi in sitnostni boste imeli z njim. Če bode potrebno, bomo nekoliko krepkeje potipali po tistih sedem tisoč metrov dolgih . . .

Sv. Duh na Stari gori. (Kaj je z okrajno cesto?) Skoro leto dni je minulo, odkar se govori med Duhovčani, terbegovske in galuške občine, da bi zidali okrajno cesto od ljutomerske ceste v Drakovcih naprej skozi Terbegovce, Kutince, Borošak in Smolince do okrajne ceste, ki pelje od Sv. Andraža na Ptuj. Nova šola pri Sv. Duhu je gotova, ali zakaj? Zato, ker so vas k temu prisilile pristojne oblasti zaradi velikega števila otrok. Ali tukaj pa, ker vas nihče ne sili, pa torej nikakor ne morete začeti zidati te za vas prekoristne in silno potrebne ceste?

Res človek se mora čuditi, da s to važno zadevo tako dolgo odlašate. Kako izgleda zdaj v jeseni ta cesta skozi terbegovsko, galuško in smolinsko občino, to je nad vse žalostno spričevalo za te občine. Živina se muči in kolje do kolena po globokem blatu, kakor v močvirju. Ne verjamem, da bi se pri taki priložnosti vozniku na taki cesti, če ima tudi kamenito srce, svoja živina ne smilila.

Letos, ko nam je drevje še precej obrodilo, kako so težko vozili ta edini pridelek na železnice in kako malo kupcev je prišlo v te občine, ker imajo tako slabo cestno zvezo z drugim svetom. Najlepši dokaz, kako potrebna

je tem občinam okrajna cesta, je slučaj, da so letos nazadnje kupci jabolke plačevali pri Sv. Juriju na lepi cesti za 24 gl. štartinski sod, v občini Smolinci pa 20 gl., torej 4 gl. ceneje.

Vsak si tedaj lahko sam preračuni, koliko bi lahko več dobil za sadje, ako bi se ne zbal kupci zaradi prevelikega blata iti v omenjeno občino. In ravno, kakor se sliši, v smolinski občini se najdejo še ljudje, ki branijo, da bi se delala ta okrajna cesta. Gotovo pa je dokazana stvar, da je ta občina okrajne ceste med gori omenjenimi občinami najbolj potrebna; dočim se namreč prvih dveh občin okrajna cesta vsaj kje daleč na robu dotika, se smoliske občine celo izogne, tako, da je včasih vsled velikega blata skoro popolnoma ločena od drugega sveta.

Da bi baje prejšnji gospod župan R. bil tudi proti tej življenski potrebi smolinske občine, pa skoro ne moremo verjeti, ker je on vsled svojih izkušenj gotovo prepričan, kaka dobrota bi bila taka cesta za smolinsko občino. Tudi taki mali prepirji, kje naj gre nova cesta ali spodaj po vasi ali v Slavšini, se mi zdijo vsaj nepotrebni, če ne naravnost smešni. Dozdaj je vsaki celo uro ali še dalje gazil in mučil živino po blatu, prej ko je prišel na okrajno cesto; zdaj pa hoče vsaki imeti naenkrat okrajno cesto do svojega zelnika ali pa sploh nobene. Gotovo je pa, da se težki voz lažje vozi s hriba v dolino na okrajno cesto, kakor pa narobe. Povsem opravičena bi bila torej želja, da bi peljala nova okrajna cesta po vasi v dolini.

Silno vas, občinske odbore omenjenih treh občin, torej opominjamo, da prosite vašo okrajno zastopa, naj vam pripomoreta z podporo za moste in kanale, da si začnete zidati to cesto. Saj tudi vaše tri občine plačujejo okrajne doklade za okrajne ceste v celem kraju. Nikakor si ne morem misliti, da bi vam to prošnjo odrekla, bodisi gornjeradgonški ali šentlenarski okrajni zastop, saj vendar niso te tri občine kakor pastorke v svojih okrajih. Pastorke dobivajo včasih od mačehe vsaj drobtinice, ali te občine še doslej niti tako majhnih podpor niso dobile od svojih okrajnih zastopov.

Občani teh treh občin, pomislite, da bi si s tem ne poboljšali samo svojega bednega stanja, ampak tudi vaših potomcev, ki bi še enkrat občudovali in hvalili delavnost svojih prednikov. — Duhovčan.

Iz Velenja. Kakor znano, že v našem trgu dolgo, dolgo let živi tukajšnji poštar Gol. Nevemo sicer, kako more c. kr. poštno ravnateljstvo v kraju, kjer prebivajo, razun peščico nemškutarjev-kričačev, izključno samo Slovenci, nastaviti poštarja, kateri o slovenskem jeziku nima ne duha ne sluha! In temu poštarju se je posrečilo spraviti svojega mlajšega sina in starejšo hčerko v službo c. kr. pošte in sicer v krajih, kateri so popolnoma slovenski. Čudno se nam res zdi, da tem ljudem tako dobro diši slovenski kruhek, kajti sinček, kateri je sedaj nastavljen na slovenski Dobrni, še svoječasno o slovensčini sploh nič slišati ni hotel ter miroljubnih Slovencev ni maral. Zakaj se mu le ni dopalo med nemškimi »kmeti« gori na Gornjem Štajerskem? Hčerka pa, katera je baje sedaj kot poštna upraviteljica nastavljena v narodnem trgu Žalcu, se je večkrat izrazila: »Bos, die bindische Sproch ist a Bauernsproch.« No, ako se ti ne dopade tu na slovenskih tleh, pa pojdi v nemški raj! Slavno c. kr. poštno ravnateljstvo, kako to, da se po slovenskih pokrajinah nastavlja ali slovensčine nezmožni poštarji ozir. poštne upraviteljice ali pa strastni nemškutarji? Mi protestiramo proti temu, mi ne potrebujemo takih ljudi!

Dobrna pri Celju. (Nemčurška predržnost). Seme, katero so tako pridno sejali različni nemškutarški rogovileži na Dobrni, že rodi svoj sad. Ne samo taki, katerim se že pristna nemška (?) kri bojevito pretaka po žilah, ampak tudi taki, kateri še svojo slovensko kri prestvarjajo v nemško (!), stopajo zmagovito — po noči v temi —

na cesto, da rešujejo nemški narod na Dobrni, s tuljenjem in hajlanjem. Kakor so jih različni nemčurski privandrance učili tako pa znajo: »Hajl in Sieg, Slovence na štrik« razlegalo se je zadnji teden po Dobrni in to s tako silo in vnemo, da je marsikdo mislil, sedaj in sedaj bo kak Slovenec zacapljal s kaknega drevesa. Ker si pa slovenski Dobrnčani sami radi nočejo devati nemčurskih »štrikov« okol vratu, ostalo je samo pri po-božni želji mlečnozobega nemčurčka. Tokrat so nemčurski kolovodje dobrnski poslali par fantalinov razgrajati in izzivati. Najbrž jim je zmanjkalo denarja za pivo, zakaj odrasli »Nemci« (?) potrebujejo vsakokrat cel sodček, za mlajše smrkoline pa zadostuje par pokirkov, da dobijo potrebno ljubezen do nemške (?) domovine in nemškega (?) jezika. Da se pred takim žabjim kvakanjem ni vstrašil noben zajec, je razumljivo, pač pa smo občudovali slovensko potrpežljivost, katera mirno prenaša vsako nemčursko izzivanje, čeravno ima potem v zahvalo obrekovanje in škodo. Res je sicer, da so nastavljeni in plačani posebni ljudje po našem cesarstvu, da skrbijo za mir, a ne svetovali bi zopet nemčurskim nezrelim mladeničem, da bi se enkrat poskušali grešiti na naše miroljubje. Čeravno še imajo mokro za ušesi, razvita so jim gotovo že tako, da bo kje prijeti. Naj jim bo to v prijazno svarilo!

Vse drugo lice pa dobi stvar, če omenimo grožnjo, katera je padla enemu izmed nemčurskih razgrajčev iz njegovih umaza nih ust. Slišalo se je namreč: »Če komu ni kaj prav, bom pa streljal!« Tako torej! Poprej je bil v navadi »krigl« in kol, sedaj bo prišel v rabo morebiti tudi smodnik in svinec. Hvala lepa za odkritosrčnost! Mislimo sicer, da bomo nemčurske bataljone slišali streljati bolj proti koncu tedna, a vendar bi opozorili gotove kroge na pobalinsko in surovo obnašanje dobrnske raztrgane nemškutarije, zakaj znana je navada naših nasprotnikov, da so nazadnje vsega krivi — Slovenci. Že sedaj odklanjamo vsako odgovornost za posledice, a pri takem izzivanju naj ostane miren, kdor — more.

Iz Vidma. (Volitve za občinski odbor) so se vršile v soboto, dne 29. okt. Drugi razred je volil same Slovence, tretji razred 3 Slovence in 3 Štajercijance; v prvem razredu so zastopane razne stranke. V tretjem razredu je razsodil žreb na korist kandidatom Štajercijancev. To si naj zapomnijo tisti tako imenovani Slovenci, ki so djali pred volitvijo: »Vsaj na mojem glasu ni nič lažje.« V tretjem razredu se je volitve udeleževalo okoli 130 volilcev. Žalibog je veliko naših mož, posebno iz sosednih občin, ki imajo svoje gorice v Videmski občini, izostalo, na katere smo se trdno zanašali, ker so nam obljubili, da pridejo. — Sicer bo stranka Štajercijancev vložila ugovor proti postavnosti cele volitve. Dobro; nam je tudi prav. Zna-biti so bojo takrat zdramili naši sosedje.

Iz Sofije 20. oktobra. (25letnico učiteljskega delovanja v Bolgariji) je praznoval naš rojak gospod prof. Anton Bezenšek dne 9. in 10. oktobra v Sofiji na jako slovesen način. Dne 9. oktobra se je odprl v bolgarski prestolnici II. stenografski kongres po samem ministru narodne posvete g. dr. Šišmanovu. Ta je porabil to priliko, da je pohvalil plodonosno delovanje g. prof. Bezenškega kot učitelja in stenografa tekom 25 let v Bolgariji, slavil ga je kot skromnega učenjaka ter ga imenoval apostelja Gabelsbergerjeve umetnosti na slavjanskem jugu, kateri si je posebno za Bolgarijo pridobil velikih zaslug. Izročil mu je pozdrav samega kneza ter visoki red za nauke in umetnost, katerega mu je isti blagovolil ob tej svečanosti podeliti. Dekoriranje se je vršilo v navzočnosti prestolnega župana, predsednika najvišjega sodbenega dvora, okrajnega glavarja, rektorja in profesorjev vseučilišč, ravnatelj in profesorjev gimnazij, ter stotine dijakov našega slavljence. Bil je to svečan trenotek, kateri je dobil še poseben pomen

vsled drugih odlikovanj, katera so došla g. prof. Bezenšku iz drugih dežel: slavnoznani kralj. stenografski zavod v Draždanah imenoval ga je častnim članom, ter mu izročil po predsedniku kongresa krasno izdelano diplomo. Belgradsko stenografsko društvo imenovalo ga je tudi častnim članom, kar je naznanil pri isti priliki sam predsednik istega društva Jovan Milovanovič, osnoveatelj srbske stenografije, kateri je prišel zajedno z 12 odličnimi srbskimi stenografi (odvetniki, pisatelji in učitelji) osebno čestitat k 25 letnici. Bolgarsko stenografsko društvo ga je bilo že poprej imenovalo častnim članom, a izročilo mu je pri tej svečanosti dragoceno umetniško darilo v imenu vseh bolgarskih stenografov — slavljencev. G. minister-predsednik Sava Gruič je izročil slavljencu svoje čestitke po g. konzulu D. Bodiju. A kar je posebno imenitno, prišlo je prvo Belgrajsko pevsko društvo, (katero je slavilo lani že svojo 50-letnico) s svojim krasnim mešanim zborom k tej svečanosti v Sofijo, da čestita prof. Bezenšku kot predsedniku prvega bolgarskega pevskega društva k njegovej 25-letnici. Pri slavnostnem koncertu v »Slavjanskej Besedi« pelo je večinoma slovenske pesni, in to s tako dovršenostjo, da se je izbrano občinstvo čudilo. Nekateri časniki so pisali, da tako ubranega, milega in dovršenega petja v Sofiji še ni bilo slišati, a ga menda še dolgo ne bode. Navzoči minister prosvete je občudoval to petje ter ob jednem izrazil željo, da bi rad slišal večkrat krasne slovenske pesni ter da naj bi prišlo kedaj slovensko društvo v Sofijo. — Slavljencu je došlo mnogo brzojavnih in pismenih čestitk iz slovanskih in drugih dežel.

Razprave stenografskega kongresa so trajale kakor cela slavnost dva dni. One bodo zajedno z opisom 25-letnice natisnjene v posebnem jubilejnem Zborniku, katerega izda društvo »Brzopis« v Sofiji.

G. Bezenšek deluje že 20 let kot profesor gimnazije v Plovdivu. A ker se je ta slavnost vršila v Sofiji, za to bo dne 12. novembra še druga slavnost v Plovdivu s sodelovanjem bolgarskega pevskega društva. Te slavnosti se udeleži učiteljski zbor moške in ženske gimnazije v Plovdivu, tamošnji mestjani in mnogo bivših dijakov slavljencev iz raznih mest južne Bolgarije, od katerih so nekateri zdaj že v visokih službah vojaških in civilnih.

Pri tej priliki so bratje Bolgari v istini pokazali veliko čast našemu rojaku, a zasvedočili so s tem ne samo čut prilicnosti nego še v večje meri — bratsko ljubezen.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. Za deželno sodnega svetnika je imenovan sodnijski tajnik v Mariboru Ivan Stepischnegg in prestavljen v Celovec; za sodnijskega tajnika je imenovan sodni pristav dr. Karol Kočevar v Mariboru; prestavljeni so sodni pristavi: dr. Anton Torggler iz Ptuj v Maribor, dr. Jurij Račič iz Konjic v Ptuj. — Odvetniški koncipijent gosp. dr. Vladimir Serneč vstopi s 1. novembrom v pisarno g. dr. Karola Slanca v Novem mestu, odvetniški koncipijent g. dr. Milan Goršek vstopi v pisarno g. dr. J. Lesčnika v Št. Lenartu. V pisarno g. dr. Fr. Rosine v Mariboru vstopi odvetniški koncipijent gospod Ivan Trstenjak, v pisarno gospoda dr. Ivana Glaserja pa gospod dr. J. Reich.

Mladeniški shod bo dne 20. novembra v Šmartnem pri Slovenjgradcu.

S šole. Izvolitev g. nadučitelja J. Mešičeka v Sevnici za zastopnika učiteljstva v sevniskem okraju se je potrdila. Kot nadučitelj je nastavljen g. Anton Hren v Središču, za učiteljico je imenovana učiteljska suplentinja Mara Osenjak v Majšpergu. —

Učiteljsko službo pri Sv. Juriju ob Ščavnici je dobila gđ. Ema Zenkovič od Sv. Bolfenka pri Središču. Za učitelja glasbe na c. kr. učiteljsku v Mariboru je nastavljen za šolsko leto 1904/5 g. Henrik Družovič, dosedaj učitelj na okoliški šoli v Ptuj. Imenovani gospod je dovršil pred leti na Dunaju z izvrstnim uspehom državni izpit za glasbo.

S pošte. Poštni nadoficijal Avgust pl. Lehman v Mariboru je imenovan za poštne kontrolorja. Za poštne opravitelja na Pragerskem je imenovan Karol Schön in na Ptuj Janez Grüneis.

Mariborske porotne obravnave se pričnejo dne 14. t. m. Pred porotnike pridejo: Florijan Zabav iz Kostivnice zaradi posilstva, rop, poneverjenja in tatvine, Alojzij Marčič iz Rogoznice, Franc Pivec iz Leiteršberga zaradi uboja. Obravnava proti morilcu Majcenu še ni razpisana. Tudi Šegula in »Štajerčev« pesnik Muršec še ne prideta na vrsto.

Mariborske novice. V noči od 28. na 29. t. m. je umrla gospa Lujiza Boc, soproga davčnega oficijala g. Josipa Boca. Pogreb se je vršil v nedeljo popol. N. v m. p. — V tržaških ulicah se je ponesrečil dne 27. oktobra hlapec g. Kiffmana Anton Weiss. Padel je raz voz ter se na glavi tako močno poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Prestrašeni konji so dirjali naprej. Na dravskem mostu se je še le posrečilo, ustaviti konja. — Trgovcu z delikatesami Švabu je bilo ukradeno dne 25. okt. iz stanovanja v Tegetthoffovi ulici št. 33 novo Puch-kolo. Kdor ga pripelje nazaj, dobi 20 K nagrade. — V petek, dne 28. m. mes. so se splašili konji kočijaža Franca Gselman ter dirjali čez Zofijni trg, kjer so povozili pivovarniškega hlapca Karola Marko, ki je zadobil na nogi poškodbo. Ponesrečenega so prepeljali v njegovo stanovanje.

Umrl je v Rečiški vasi v Sav. dol. tovarnar dr. Karol Jožef Bayer v 57. letu. — Umrl je dne 29. oktob. župan v Lembahu pri Mariboru g. Ivan Robič v 69. letu svoje starosti. —

Usposobljenostni izpiti za učitelje se bodo začeli na tukajšnjem c. kr. učiteljsku dne 7. novembra. Predsedoval bode dežel. šolski nadzornik g. Peter Končnik.

Novice iz Št. Petra pod Mariborom. Dne 3. t. m. se je blagoslovilo novo šolsko poslopje. — Naš župan g. Al. Velebil je že dalje časa jako hudo bolan. Želimo, da bi kmalo ozdravel! — Zadnje deževje je naredilo mnogo škode, ker je povzročilo mnogo plazov. Letina je v vsakem oziru slaba. — Brajna soba »Gospod. in izobraž. društva »Skala« se je preselila iz farovža v staro šolo, kjer je prej stanoval učitelj g. Pavlin, ki je prestavljen k Sv. Jakebu v Slov. gor. Slišimo, da bo društvo kmalu priredilo veselico. Vsi se tega že zelo veselimo ter bomo prišli v velikem številu. — »Štajerc« se pri nas vedno na skrivnem klati, dobro da vemo, kje je!

Vprašanje na visoko c. kr. namestništvo v Gradcu. Občinska volitev za občino Pacinje vršila se je uže 21. marcija t. l.; vložili so se ugovori zoper isto volitev ter se je ta zadeva tudi že zdavnaj obravnavala pri c. kr. okrajnem glavarstvu. Sam predstojnik je že sedemkrat za rešitev te volitve uradno povpraševal ter odvrnilo se je, češ, vse leži v Gradcu. Volilci občine Pacinje torej uljudno vprašajo, kaj je vzrok, da se ta zadeva tako dolgo ne reši?

Ornig „renegat.“ Pri razpravi v deželnem zboru je zaklical neki poslanec ptujskemu Ornigu, ko je ta govoril, besedo »renegat.« Ornig je to besedo mirno v šep vtaknil, ne da bi na to kaj odgovoril.

Ptujski župan Ornig je sezidal parno pralnico. S člankom zdaj vabita oba ptujski lističa, da bi nosili ljudje tja svoje umazano perilo. In zakaj je sezidal Ornig to pralnico? Šaljivec nam zatrjuje, ker so ga slovenske pe-

rice preveč jazile. Če so prale ob Dravi, so vedno med seboj slovensko čebljale. Plavarji, ki so na svojih splavih jadrali mimo Ptuja, so pa potem mislili, da je mesto slovensko, ker so slišali njih slovensko govorico. To je moral Ornič odpraviti, kajti niti najmanjši slovenski madež ne sme biti na slavnem germanskem mestu Ptuj. Zelo bi nas veselilo, če bi Ornič tudi prepovedal svojim prijateljem trgovcem, da ne smejo več njih uslužbanci vabiti v slovenskem jeziku naših kmetov v stacune. Kajti dokler tega ne prepove, še ni Ptuj čisto nemško mesto. Mi pa pomilujemo samo ptujske meščane, ki bodo morali plačati to novo stavbo, ptujske perice pa, ker izgube sedaj svoj zaslužek!

Blagoslovljenje nove šole v Framu se je vršilo zelo slovesno minolo nedeljo. Po sv. maši ob 9. se je blagoslovila šola, nakar je imel slavnostni govor č. g. župnik Muršec, ki je lepo razložil pomembo šole za vzgojo naroda. G. okrajni glavar Attems je na to pohvalno omenil vse, ki so pripomogli do stavbe nove šole, se jim zahvalil za žrtve ter opominjal otroke, naj bodo vedno hvaležni učiteljem in starišem za te žrtve. G. nadučitelj Pirkmayer je opisal razvoj nove šole ter končal svoj govor z »živijo« na cesarja. Pri slovesnem obedu je napil g. župan Gert na cesarja. Temu so sledile nadaljne napitnice. Razvila se je živahna zabava, katero so še povzdignili mnogi gostje, posebno iz Maribora. Bog naj blagoslovi delovanje v novi šoli, da bo prinesla Framu mnogo dobrega in nič istega nemškutarjenja, ki se je slišalo pri otvoritvi.

Nemška očitnja. Nemški listi, na čelu jim »Marburgerca« še vedno ne morejo pozabiti poraza pri zadnjih dež. zbornih volitvah. Saj je bil v mariborskem okraju Štigger samo s pomočjo socijaldemokratov izvoljen. Vse mogoče stvari očita našim somišljenikom pri agitaciji. Seveda je vse to izmišljeno in so to samo izrodki prenapete domišljije kakega nemčurčka, kateremu nemirna vest slika povsod strahove. Nasprotno pa so nemški agentje delali z najnesramnejšimi sredstvi, to ve vsak kmet. Marsikatega so prisilili, ker je dolžen »šparkasi«, ali kakemu nemškemu trgovcu, drugim so pa ti nemškutarji predrzneži kar iz rok trgali glasovnice. Ti nemškutarji imajo navado, da vsako lumparijo, katero sami storijo, pozneje nas Slovence dolžijo.

Obljube Štiggerjevih agentov. Občanom na Vrhlogi se je obljubila od Štiggerjevih agentov, da dobijo novo lepo cesto, ako volijo Štiggerja. Res so začeli še pred volitvijo cesto meriti, sedaj pa je vse utihnilo. Če si hoče občina na lastne stroške cesto zidati, potem ne rabi Štiggerja. Če ga je volila, naj pa vsaj iz hvaležnosti izposlove kako podporo od dežele. Saj že sedi cele tedne v deželnem zboru, toda svojih Vrhložanov se še ni spomnil. Vzbudi se, Štigger, in vstani ter Vrhložanom cesto spravi!

Štigger še vedno molči! Dvakrat se je vzdignil gospod poslanec Štigger s svojega deželnega stolca in sedaj zopet molči! Ali noče nič govoriti? Potem ni vreden, da je poslanec! Ali ne zna nič govoriti? Potem ni sposoben, da je poslanec! »Štajerc« sam uvidi, da Štigger zelo slabo opravlja svoj poslanski posel, za to mu je prihitel na pomoč! Toda boljše bi bilo za Štiggerja, da bi tudi »Štajerc« molčal. »Štajerc« namreč piše: Kdor veliko govori, ta malo stori! In ker slovenski poslanci mnogo govorijo za kmeta, za to malo storijo. Ej, pri Mohamedovi bradi, take neumnosti že dolgo nismo slišali! Ali ne ve »Štajerc«, da je eno glavnih del poslancev tudi, da v deželnem zboru, v odsekih in pri cesarskem namestniku veliko govorijo za svoje volilce? Kako pa naj drugi poslanci zvedo o potrebah naših volilcev, ako nihče ne bo povedal besedice o njih? Kdor govori za svoje volilce, s tem že tudi mnogo stori za nje! To ve vsakdo, le — oprostite nam izraz — neumni »Štajerc«

ne. In kako pametno zgovarja ta listič, zakaj ravno Štigger molči. Piše namreč: »Gospodu Štiggerju očitajo, da preveč molči; — no moj Bog, če že drugi vse navskriž blebečejo, mora vendar tudi nekdo biti, ki poslušal!« Gosp. Štigger je torej poslanec za poslušanje! Izborno! Nemškutarji volijo svoje poslance, da poslušajo! Ne menimo Štiggerja, a pri nemškutarjih je potem vsak bebec sposoben za poslanca, kajti vsak bebec zna poslušati! Štiggerjevi volilci, ali se kisló držite?

Pri občinskih volitvah v Slov. Bistrici, ki so se vršile dne 25. m. m. so zmagali nemčurji, kajti izvoljeni so samo njihovi kandidati. Slovenci se niso udeležili volitve! Tega je kriva njih narodna zaspanost in nemarnost. Mnogo je tudi krivo, ker nimajo pravega vodstva. Ni moža, ki bi se tam postavil na čelu narodnemu boju ter organiziral slovensko stranko, da bi vendar enkrat postala Slovenska Bistrica res tudi slovenska!

Sv. Rupert v Slov. gor. V nedeljo, dne 23. m. m. je prišel viničarski sin Rudolf Poštrak in Zavrha pijan domov. Njegov očim ga je zaradi tega malo skregal. Fantalin pa je zgrabil sekuro in ga je hotel udariti po glavi. To se mu ni posrečilo, moral je pred potegniti od brama. Ko pa pride drugokrat nazaj, zgrabil poleno ter udari žnjim svojo lastno mater s tako silo po glavi, da se je nezavestna zgrudila na tla. Ranil jo je tako, da so se možgani videli. Iztekla ji je skoro vsa kri. Uboga mati je smrtnonevarno ranjena. Malo upanja je, da bi okrevala. Zločinca so izročili sodniji.

Stoperce pri Rogateu. Nekemu tukajšnjemu gospodarju so hudobne roke poškodovale sedemnajst lepih dreves in brajce.

Ogenj. Iz Z dol pri Kozjem se nam poroča: Osemletni Ivan, sin posestnika Jurija Kodrina, je padel dne 24. m. m. krave blizu doma. Kakor imajo navado pastirji, zakuril si je fantič, toda preblizu gospodarkega poslopja. Veter je zanesel iskro v slamo, in kmalu je bilo celo gospodarsko poslopje v ognju, ki je uničil vso shranjeno krmo in premičnine. — V Ključaroveh pri Ormožu so zažgali otroci dne 21. okt. kolarnico posestnika Brunerja. V kratkem času se je ogenj razširil na hišo, gospodarsko poslopje in svinske hleve, katere je skoro popolnoma uničil. Zgorela je tudi vsa spravljena krma ter vse svinje. —

Nesreče. Hlapca Franca Koritnik iz Zakot, o katerem smo poročali zadnjič, da je padel v Gabernico dne 10. t. m., so našli v Gabernici pri Prujah blizu Brežic.

Podpora za celjsko dijaško kuhinjo — odbita. Nemška nestrpnost je zopet doprinesla veliko delo. Finančni odbor deželnega zbora je v seji dne 28. oktobra sicer dovolil dijaški kuhinji v Mariboru 800 K, dijaški kuhinji v Ptuj 600 K, a dijaški kuhinji v Celju ni hotel dati nobene podpore iz mržnje do slovensko-nemških vsoprednic. To je nemška človekoljubnost. Za nemško gimnazijo v Ptuj daje deželni zbor 62.366 K, za nemško žensko učiteljsko v Mariboru 25.526 K, studentenhajmu v Celju 4000 K, studentenhajmu v Ptuj 4000 K, medhenhajmu v Ptuj 2000 K, studentenhajmu v Mariboru 3000 K, südmarki 400 K, šulfaraju 400 K, za nemško telovadnico v Gradcu 12.909 K, za drsalnico v Gradcu 5005 K, za jahalnico 800 K. Za uboge slovenske diake v Celju pa nemški deželni očetje nimajo niti vinarija. To si naj Slovenci zapomnijo in naj pokade pod nos to nemško ljubezen do Slovencev vsakemu Štajercijancu. Nemška nestrpnost torej tudi pri bednih dijakih ne miruje! Taki so Nemci, to je njih človekoljubnost. Grdo, zares grdo!

Celjske novice. Nemškemu uredniku nemčurske »Deutsche Wacht« je dovolilo namestništvo, da spremeni svoje ime. Prej se je pisal Zeischke (Cajške), zdaj pa Walter. Ime mu je bilo gotovo preveč slovansko ter ga je spominjalo na njegove slovanske pra-

dede. Da se reši tega očitajočega imena, prosil je za pristno germansko ime Walter. No, zdaj bo imel mir pred Čajskem. Heil Walter! Če hoče namestništvo vsem nemčurjem postreči in jim spremeniti imena, bo moralo nastaviti precej uradnikov, ki bodo odgovarjali na dotične prošnje.

Škandalozne šolske razmere v celjski okolici. Vsed nebriznosti vlade, ki že več let zavlačuje ustanovitev slovenske dekliske šole za celjsko okolico, je letošnje šolsko leto v celjski okolici 208 slovenskih šolskih deklet brez vsakega poduka. V zasebno šolo č. šolskih sester ne morejo, ker so prerevne, da bi plačevale šolnino, v nemško šolo pa jih ne vzprejmejo, ker je ta letos že tako napolnjena, da mora imeti jedno paralelko v nemški »šparkasi«. Drugod vlada sili ljudstvo, da stavi šolska poslopja, celjska okolica pa ima že več let kupljen staybeni prostor za šolo, a vlada ne dovoli šole. In o taki vladi bi se še naj moglo reči, da skrbi za napredek slovenskega ljudstva?! Škandal, da sploh morejo vladati pri nas take turske razmere!

Iz Trbonj. Pri nas smo si izvolili novega župana, vrlega narodnjaka, Lukeža Močnik, ki je dne 1. t. m. prvič nastopil svojo službo. Želimo mlademu možu, delovati mnogo let na tem mestu v blagor občine in slovenskega naroda!

Roparski napad. V orožniško kasarno v Št. Petru pod Sv. Gorami je prišel dne 24. oktobra dopoldne 19letni učenec tamošnjega peka Jakoba Kotnika, Anton Stanger ter je naznanil, da ga je napadel na potu v Orehovo vas, kamor je nosil kruh, neznan, slabo oblečen mož z besedami: »Daj denar sem!« Nato mu je preiskal žepo ter mu odvzel 40 vinarjev. Nedaleč je stal drug mož, roparjev pomagač, ki je pazil. Orožniki so takoj začeli zasledovati roparja, toda niso nikogar našli.

Sv. Jernej pri Ločah. Tu so razširili pokopališče in ga je slovesno blagoslovil velečastiti gospod svetovalec Hrastelj, dekan v Konjicah.

Zabukovje pri Sevnici. Tukajšnji občinski odbor je imenoval dosedanjega tukajšnjega nadučitelja g. Val. Veberja častnim občanom.

Šolarske knjižnice. V zadnji številki smo poročali, da je učitelstvo brežiskega okraja izbacnilo iz šolarskih knjižnic knjige družbe sv. Mohorja. Resnici na ljubo pa moramo pripomniti to-le: Okrajna učiteljska skupščina je sprejela zaznamek za šolarske knjižnice primernih knjig in v tem zaznamku je tudi veliko število knjig, ki jih je izdala družba sv. Mohorja. Da bi se izbacnile knjige družbe sv. Mohorja iz šolarskih knjižnic, o tem ni črhnil nihče le ene besedice, še manj pa se je stavil kakšen predlog o tej zadevi. Pač pa je učitelj Brinar predlagal, da se naj deluje na to, da bi družba sv. Mohorja zbrala vse za mladino primerne spise, ki se jih nahaja tako obilo v družbenih knjigah, ter da bi te spise izdajala v posebnih knjižnicah za mladino. To je bil res umešten in vse hvale vreden predlog.

Tečaji za stavbinske obrtnike. Na c. kr. umetnoobrotni strokovni šoli v Ljubljani se otvorijo z dnem 14. novembra t. l. posebni zimski tečaj za zidarje, kamnoseke in tesarje. Tečaji imajo dva zimska kurza, ki trajata po pet mesecev (od novembra do konca marca). Namen tem tečajem je, dajati pomočnikom navedenih obrtov potrebno znanje za vspešnejše izvrševanje obrta, ob enem pa jim tudi nuditi ono znanje, ki je potrebno vsakemu za napravo državne skušnje za zidarskega, kamnoseškega ali tesarskega mojstra. Za vstop se je izkazati s starostjo 18 let, z učnim izpričevalom zidarskega ali kamnoseškega ali tesarskega obrta in onim znanjem, ki se običajno priučni na obrtnih nadaljevalnih šolah. Pri vstopu je plačati 8 K vpisnine, zato pa dobiva obiskovalec vse risarske potrebščine

zastoj. Pouk se vrši v slovenskem jeziku. Vsa potrebna pojasnila daje šolsko ravnateljstvo. — Na korist naših stavbinskih obrtov opozarjamo svoje čitatelje na nove stavbinske kurze, ki gotovo odgovarjajo nujni potrebi in so prvi te vrste v slovenskih deželah.

Letošnje vino bo izvrstne kakovosti. Lansko leto je samo v Avstriji, Italiji in Algiru bilo dobro obrodilo, drugod pa kemaj polovico navadne trgatve. To se bo to leto poravnalo. Kajti v Nemčiji ob reki Reni in Mozeli, na Hesenskem in na Falskem ni bila trgatve samo zelo bogata, ampak se tudi kaže, da bo izvrstno vino. Istotako dobra poročila pridejo iz Francoskega. Svetovno znana francoska vina so letos izvrstna (bordo, burgunder itd.) K temu je veliko pripomogla zelo lepa jesen. Iz Algira, kjer se še le 25 let bavijo z vinarstvom v večjem obsegu, se bo letos izvozilo 400 milijonov litrov vina. Na Portugalskem, Španskem in Madajri bodo vsled lepe jeseni španska vina postvino, madajra in šeri izborna. Mnogo slabše je izpadla vinska letina v Avstriji in Ogrski ter v Italiji, kjer so vinogradi mnogo trpeli vsled hude vročine.

Petrolej se je podražil. Trgovci s petrolejem so sklenili dne 29. m. m. povišati ceno petroleju za 1 krono pri 100 kg. To povišanje cene se je pričelo 1. novembra.

V Galiciji vlada vsled letošnje suše in drugih uim veliko pomanjkanje. Vlada je zato nakazala gališkemu namestniku en milijon kron za podoro po uimah poškodovanim, 600.000 kron pa za prebivalce, katerim je uničil ogenj za časa velike suše hiše. Tudi po Spodnjem Štajerskem preti po mnogih krajih veliko pomanjkanje in lakota in naši poslanci bodo morali pravočasno skrbeti, da dobe za ljudi, ki si svoje nesreče niso sami krivi, dovolj podpore od države in dežele.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Župnija Prihova je podeljena č. g. Karolu Kumer, vikarju v Konjicah. Vmeščenje se je vršilo dne 1. t. m.

V Hajdinu se bo od dne 9. do 13. novembra vršila tridnevna pobožnost na čast Brezmadežnemu Spočetju reb. Device Marije pod vodstvom č. o. kapucinov.

V Zupeči vesi župnije Sv. Lovreca na Drav. polju postavili so si vaščani na krasnem prostoru v sredi vasi prav lepo cerkvico. Prihodnjo nedeljo 6. t. m. popoldne dobi stolp svojo jabelko in blagoslovljen križ. Kdor želi videti vzgledno stavbo, naj pride takrat gledat ter se znami veselit!

V romarski cerkvi sv. Križa pri Belih vodah se bo obhajala dne 23., 24. in 25. novembra velika romarska pobožnost v spomin 50 letnice razglasenja »Brezmadežnega spočetja« Marijinega verskim resnicam. Vsak dan bode ob 7mih zjutraj pridiga in slov. sv. maša, zvečer pa v slučaju mnoge udeležitve stanovska pridiga in pete lavret. litanije. Končala se bo pobožnost na dan sv. Katarine s slovesno pridigo o »Brezmadeža spočeti.« Pobožni častilci sv. Križa in Marije se prijazno vabijo, da si pridejo v prav obilnem številu nabirat dušne hrane na toli vabljiv griček. Posebno dobro došle bodo tudi mladeniške in dekliske zveze, katerim se bo, ako se v obilnem številu udeležijo, postreglo s slovesnim skupnim obhajilom in s posebnim cerkvenim nagovorom. S shodom na dan sv. Katarine se končajo shodi za letos v omenjeni romarski cerkvi in se pričenejo zopet drugo leto s shodom na dan sv. Gregorija.

Pilštanj. Zadnja nedelja, dne 30. okt., je bila za nas dan velikega duhovnega veselja. Pri podružnici sv. Primoža in Felicijana na Gubnem se je zbralo na stotine domačih pa tudi sosednih župljanov poslušat nove zvonove. Bila je to kaj lepa in ganljiva

slavnost. Pritrkavanje z milo donečimi in čudno harmonično ubranimi zvonovi je marsikomu privabilo solze. Čast vrlim možem, kateri so požrtvovalni, ko se gre za dobro stvar; čast dekletam, katerim je veselje pri cerkvenih slavnostih sodelovati!

Najnovejše o vojni.

Rusko baltisko brodogradništvo je smelo odpluti naprej. Izstopili so samo štirje mornarski častniki, ki bodo morali pred mednarodno sodišče zaradi dogodka z ribiči pri Hullu. Cela stvar se je torej le hitreje in ugodneje rešila za rusko brodogradništvo, nego je bilo pričakovati. Nemara so Angleži spoznali, da ne bodo mogli utajiti, da so se med ribičskimi parniki nahajale tudi tuje (japonske (?) torpedovke, kajti tudi danske ladije so videle ob angleškem obrežju tuje, sumljive ladije.

Društvena poročila.

Gledališka predstava v Mariboru. V Narodnem domu se vprizori v nedeljo, dne 6. t. m. »Mlinar in njegova hči«. Začetek bo ob 8 zvečer. Ker je ta zaloigra vsestranko priljubljena, pričakovati je obilne udeležbe. Prosi se tudi tem potom, da si blagovoli p. n. občinstvo pred večerno prodajo vstopnic oskrbeti, da ni na večer pri blagajni tolikega navala.

Sv. Ilj v Slov. Goricah. V nedeljo 30. vinotoka po večernicah je oblegala velika množica ljudstva narodno gostilno g. Celcerja. Kaj je bilo tam? Vršila se je tam narodna veselica bralnega društva. Naši vrli Šentiljčani so se je polnoštevilno udeležili, istotako naši sosedje, posebno navdušena jareninska mladina se svojimi voditelji; razumnštvo mariborsko nas je pustilo na cedilu. Kadar pa v Mariboru priredijo kako zabavo v korist narodnim društvom, se Šentiljčani dostikrat odzovemo, (lani 7. julija), a naše društvo menda ni vredno njih podpore! Program se je vršil redno. Po pozdravu g. predsednika je domači pevski zbor zapel mično pesmico. Zdej pa prihrume v okinčano sobo pazniki in drugi faktorji, s trsjem in grozdem, ki so potem neusmiljeno kaznovali uzmoviče, kateri so smukali grozde. Nepoboljšljive pa je sluga odvedel tudi v lukno. Po trgatvi pa se je začela tombola, katera je marsikaterega osrečila, mnogim pa je up splaval po vodi. Govoril je potem v imenu Jareninčanov č. g. Vračko. G. Thaler je s šaljivo licitacijo dveh dolgouhcev pridobil mariborski dij. kuhinji lepo svoto. Ko so nam vrli pevci še zapeli marsikatero lepo pesmico, smo se radujoč krasnega vzpeha razhajali domov. G. Celcerju pa srčna hvala za prostore in izborno postrežbo!

Katol. delav. društvo v Pušcavi je imelo svoj letni občni zbor dne 30. vinotoka 1904. V odbor so se izvolili sledeči: predsednik Miha Gornjak; podpredsednik Ivan Gornjak; odborniki: č. g. župnik A. Grušovnik, Janez Demin, Janez Mlakar, Blaž Blažej, Simon Pečovnik, Ivan Lip, Jakob Maurič; namestniki: Miha Marbler, Pavel Urnaud; pregledovalca računov: Anton Maurič, Jakob Konečnik; tajnik Miha Gornjak; blagajnik Janez Gornjak. — Društvo šteje, odkar je bilo ustanovljeno, 90 rednih ter 21 podpornih udov. Vsem blagim podpornikom in prijateljem društva, kateri so naz v teku teh dveh let tako velikodušno podpirali, kliče novi odbor: Bog Vam vsem skupaj enako povrni in Vas prosi v imenu društva, da bi nas še v bodoče podpirali!

Iz Cezanjevec. Dekleta iz cezanjevskega okoliša so priredile v prid tukajšnjemu bralnemu društvu dne 6. oktobra v gostilni g. Slaviča na Kamenščaku in dne 16. oktobra v gostilni g. Kukočca v Ljutomeru predstavo z gledališko igro »Dve materi«. Da so prirediteljice imele pri t m moraličen in gmoten vspeh, zahvaliti se je v prvi vrsti vsem sotrudnikom in sotrudnicam, nadalje vsem obiskovalcem in podpirateljem, osobito vsem Ljutomeržanom, velečastnemu g. kaplanu Ja-

kobu Rauterju, ki je poslal tako izdaten dar v denarju, g. trgovcu Ivanu Murkoviču, ki je prišel iz daljne Marjete počastit svoje rojake in obiteljema Slavičevima od Sv. Križa. Vsem: Bog plati! — Prirediteljice.

Slovensko katol. akadem. društvo »Zarja« v Gradcu priredi dne 4. novembra II. občni zbor v zimskem tečaju 1904/5. Lokal: »Zur grünen Steiermark«. Čas: Ob osmih zvečer. Dnevni red: I. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. II. Čitanje zapisnika bratskega društva »Danice«. III. Poročilo odborovo. IV. Sprejem novih članov. V. Slučajnosti.

Društvena naznanila.

Iz Slovenjgradca. V nedeljo, dne 6. novem. ob 3. uri popoldne se vrši v prostorih Narodnega doma III. izvanredni občni zbor kmetijske zadruge. Ravno isti dan in na istem prostoru ob 4. uri popol. se pa vrši veselica s tombolo v prid revnih otrok slovenjgraške okoliške šole. Zeleti bi bilo, da bi se občnega zbora kmetijske zadruge, posebno pa veselice, ki se vrši v tako blagi namen, ljudstvo v obilnem številu udeležilo. Darila ali prispevki za tombolo sprejemajo se pri vodstvu okoliške šole in tudi v Narodn. domu.

Čitalnica v Brežicah priredi v svojih prostorih dne 6. novem. t. l. ob 7. uri zvečer gledališko predstavo s prijaznim sodelovanjem pevskega in tamburaškega društva »Kum« iz Radeč. Predstavljala se bo igra »Revček Andrejček«. S prireditvijo tako lepih in težkih narodnih iger se trudi čitalniški odbor narodnemu občinstvu nuditi poseben vžitek in na ta način buditi občinstvo k narodni zavesti in složnosti. Glavne vloge te igre so razdeljene spretnim močem. Upati je torej, da bo obisk tako dovoljen kakor pri predstavi »Desetega brata«. Posebno se nadejamo obilnejšega obiska iz okolice.

Fantje in dekleta iz Vogričevca vprizorijo v nedeljo, dne 6. novem. 1904 ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. Martina Vrabel gledališko igro »Dobro jutro!«

Društvo »Kmetovalce« v Gotovljah priredi dne 6. novembra t. l. ob 4. uri popol. veselico v dvorani gostilne g. Fr. Malgaj s prijaznim sodelovanjem »Petrovskih tamburašev«. Na vzporedju je tamburanje, petje in veseloigra »Na ogledih.«

Listnica uredništva. Planinska vas: Dopisov o volitvah ne sprejemmo več. Sedaj se pravi, delati naprej za prihodnje volitve. Bodite zdravi! — Velenje: Dobili, a ni kazalo priobčiti! — Dramlje: Več bo izdalo, ako jo poveste v občinskem odboru. Pozdravljeni! — Luče: Za to številko prepozno!

Loterijske številke

Trst 29. oktobra: 48, 12, 21, 7, 11.
Linc 29. oktobra: 85, 77, 59, 21, 31.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

Kupujte

NARODNI KOLEK!

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 61-19

Lepo srednje posestvo je prodati tik hajdinske cerkve, blizu Ptuja, zraven spadajo njive, travnišče, sadno drevje, velika ograja za svinje in hlev za krave in svinje, prodaja se zelo po nizki ceni. Naslov: g. Ludovik Penn, trgovec, Črna gora pri Ptuju. 734 3-2

Mlin, v dobrem stanu, sadonosnik, njiva se pod roko prodaja. Več pove Lešnik Anton, mlinar in posest. v Spod. Korenu, Sv. Martin, Vurberk. 736 3-2

Novozidana hiša, enonadstropna, 9 sob, 8 kuhinj, štacuna, klet, vodovod do podstrešja in vrta, najemnina na mesec 74 gl. 44 kr., se prodaja, Lenaugasse 25, Maribor, Magdalensko predmestje. 747 3-1

Lepo posestvo, se prodaja s proste roke, z novo hišo in gospodarskim poslopjem, z njivami in rodovitnim sadonosnikom, v lepem, solnčnem kraju. Cena 3600 K. Naslovi naj se pod črko M. M. Loka pri Zidanem mostu. 744 3-1

Novozidana hiša s 3 sobami, 2 kuhinji, 1 klet, gospodarsko poslopje, konjski hlev, lep vrt za zelenjavo in v istem studencu, se prodaja v Koroškem predmestju, Hugo Wolfgasse št. 55 v Mariboru. 729 3-1

Gostilno prodam s koncesijo, malim poljem, skupno vrt, sadonosnik in gospodarsko poslopje. Zraven stoji poslopje posebno pripravno za mesarsko ali vsako drugo obrt. V lepem trgu Savinske doline, najbližje cerkve, 24 min. od kolo-dvora. Stane le 4500 gl. Naslov pove upravnistvo. 732 2-1

Vinogradniki. Naznanjam posestnikom vinogradov, da imam letošno jesen več tisoč na suho cepljenih ameriških trt na prodaj. In sicer: 30.000 šipon rumeni, 15.000 laški rilček, beli Burgundec in Silvanec. Cepljene na Rip. portalis in Solonis. Trte so dobro zaraščene in lepo vkoreninjene. Cena je I. vrste 100 kom. 16 K, II. vrste 100 kom. 11 K. Naročila brez are se ne bodo v ozir jemala. Naročniki se blagovolijo oglasiti do 15. decembra pri Francu Muršič, posestniku in trtnarju v Senčaku, Sv. Lovrene v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptuju. 732 6-1

Velika najeminska vila ter ena mala hiša, obe s sadnim in zelenjadnim vrtom, vodovodom, stanovanje za vpokojence, vila tudi za gospodo, hiša pa za obrtnika jako primerna, je na prodaj. Več pove Anton Merzhun, Maribor, Weinbaugasse. 737 4-1

Vsem vinogradnikom! Naznanjam, da bom imel meseca novembra in prihodnje spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer na Rip. Portalis 10.000 kom. Velarizling 9000, Traminec 8000, Silvanec 5000, šipon rumeni 9000, divjakov Rip. Portalis. Cena trtam I. vrste 1000 komadov 200 K, II. vrste 100 K. Vse vrste so lepo zaraščene, lepo vkoreninjene in tako visoke rasti kakor se malokje najdejo letos. Ako je mogoče, naj se blagovolijo kupci osebno pripraviti. Divjake prodajam 1000 kom. 20 K. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote. Oglasiti se je pravočasno ustmeno ali pismeno. Jak. Horvat, trtnar, Kukova štev. 39. P. Juršinci pri Ptuju. 736 3-1

Prenovljena, dobro zidana, jedno nadstropna hiša, z 2 velikima kletima, v kateri je tudi prodajalna, se takoj pod ugodnimi pogoji prodaja. Več se izve v Bankalarigasse št. 4, Maribor. 746 10-1

Hiša s posestvom, gospodarskim poslopjem, vinogradi, sadonosnikom, gozdom in njivo, se prodaja za 2000 gl. Več se izve pri Mariji Korošec v Spodn. Poljčanah, p. Poljčane. 758 2-1

Dvonadstropna hiša v Mariboru Franc Jožefovi ulici, 11 stanovanj, mesečna najemnina 270 K, se iz proste roke prodaja. Posestnik je tudi pripravljen, hišo zamenjati za gozd. Pojasnila daje Javez Spes, Windenauerstrasse 26. 766 10-1

Novozidana, lična, vili podobna hiša, 10 let davka prosta, 1 oral zemlje, lep vrt, sadno drevje, vodnjak, blizu mesta in železnice, na prijetnem kraju, z lepim razgledom, posebno primerno za vpokojence, rokodelce, se radi preselitve prodaja. Več se izve v upravnistvo. 759 3-1

Vsled ugodnega nakupa sem v stanu naslednje blago po fabriški ceni oddati: moderno angleško blago za moške in ženske, beli pike atlas in modni barhent, svilne robce, namizne prte, obrisalke, žepne robce, Jegrove in bele srajce, za moške in ženske, gradl za žimnice, nanking, posteljne oprave, moderce, kravate itd. Priporočam se cenj. odjemalcem s spoštovanjem Anton Strabeg, „k angelju“, Maribor, glavni trg 20. 760 2-1

Kupi se.

Konjski in kravji rep, čisto opran, se kupuje po 1 gl. kilo, tudi kupujem kmetski lan po 25 kr. kilo. Florijan Kučanda, vrvar v Mozirju, Savinska dolina. 718 5-4

Proste službe.

Učenke za šivanje sprejme takoj gospodična Antonija Trampuš, šivilja v Mariboru, Schmiedplatz št. 2, I. nadstr. 738 2-1

Krojaški učenec se takoj sprejme na 4 leta v vse oskrbovanje. Jakob Skaza v Sloven. Bistrici. 730 3-1

Pridnega učenca sprejme v trgovino z mešanim blagom Jožef Farkaš, trgovec v Št. Juriju ob Ščavnici. 734 3-1

Učenca sprejme Matija Hočevar, ključavničarski mojster na Rogoznici pri Ptuju. 756 2-1

Kuharica, vajena vsakega dela, išče službe v kako župnišče, najraje v Savinsko dolino. Naslov pove upravnistvo lista. 755 3-1

Trgovski pomočnik se sprejme takoj pri Ant. Korošec-u, trgovcu v Gor. Radgoni. 761 2-1

Razno.

Naznanilo. Vse upnike (Jurijevčane in Lovrenčane) Valentina Lovreca opozarjam, da ima dobiti od gosp. Holca v Zagorcih 100 K. Komur je Lovrec kaj dolžan, naj se pri njem oglasi. — Fran Mulec, žalar. 764 1-1

Zahvala.

S potrjim srcem nad nenadomestljivo izgubo našega preljubljenega moža, očeta, tasta, dedeca in pradedeca, brata, svaka in strica gospoda

Ivana Robič-a

mesarskega mojstra, posestnika in župana v Lembahn

izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo, posebno prečast. gospodu spolnemu proštu Hergu in ostalim čč. gg. duhovnikom, zadrugi mesarjev in prekajevalcev v Mariboru, požarni brambi iz Pekar, lembaškemu veteranskemu društvu in vsem prijateljem in znancem, ki so došli od blizu in daleč, za spremstvo rajnega in za darovane venci.

Lembahn pri Mariboru, dne 31. okt. 1904.

Žalujoči ostali.

Travniki se prodajo.

Posestva v Mariboru umrlega Franca Kočevar se bodo dne 9. novembra t. l., ob 9. uri dopoldne v pisarni c. kr. okrajnega sodišča v Mariboru dražbeno prodala in sicer:

Travnik v Mučnem, tik okrajne ceste, ki pelje iz Maribora k Sv. Lenartu, obsega blizu 5 oralov in ga Pesnica nikdar ne poplavi. Na tem travniku stoji nov skedenj za seno in zidan hlev za osem komadov rogate živine, vse z opeko krito. Vse skupaj je cenjeno na 3.139-90 kron.

Drugi travnik leži v Ruperčah blizu posestnika Bombek v obsegu blizu 2 oralov, cenjen na 1.419-39 kron.

Ob enem se bo dražbeno prodal v Razvanju tik okrajne ceste, ki pelje iz Maribora v Ptuj ležeči les v obsegu blizu 2 oralov, cenjen 398-35 kron.

Dne 11. novembra t. l. predpoldne se bo na licu mesta dražbeno prodal Kočevarjev vinograd v Rošpahu, župnija Sv. Kunigunda, razdeljen na tri dele, povsod jedna viničarija, na novo nasajeni vinograd, les in nekaj sadonosnika.

Natančneje se izve pri c. kr. sodnji ali pa v trgovinski pisarni Franca Kočevar v Mariboru. 757 1-1

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vljudno naznanjam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehtnice

(vage)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

IVAN REBEK,
stavbeni in umetni ključar v Celju
Poljske ulice št. 14. 754 5-1

„Občeslov. obrtno društvo v Celju“

naznanja, da se sprejemajo oglasi za „Kažipot“ po Slov. Štajerskem, ki ga izda za leto 1905, še **do 15. novembra 1904.**

Oglase je pošiljati na „Občeslovensko obrtno društvo v Celju“, katero daje tudi vsa tozadevna pojasnila. 762 2-1

Zahvalo.

Povodom boleznin in smrti naše nepozabne soproge oziroma hčere, sestre, svakinje

Nežike Slomšek roj. Delakorda

izrekajo za mnogobrojne izkaze sočutja kakor tudi za zelo častno udeležbo pri pogrebu vsem, posebno pa še čast. g. župniku za pretresljiv nagrobni govor tem potom iskreno zahvalo.

Žalujoče rodbine:

Slomšek, Delakorda, Loparnik, Jelovšek, Praznik.

Ponkva, 31. oktobra 1904. 767 1-1

Divji kostanj

kupuje po najvišji ceni Josip Matič, trgovec špecerijskega blaga v Celju, Kolodvorske ulice št. 7. 711 2-1

Pridni, oženjeni delavci

se pri neki grajščini blizu Zagreba kakor konjarji in kravarji proti deputatu (kar se dobiva živeža) in letni plači iščejo. Natančna pojasnila daje Florijan Podvornik pri Novi cerkvi blizu Celja. 741 2-1

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gosposka ulica št. 10 **Maribor**

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane glid. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenege blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko glid. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robei za na glavo od glid. —.65, —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od glid. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od glid. —.90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravilo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnje spomlad več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis:

12.000 žlahtina bela in rdeča.	10.000 Laški rilček.
4.000 Silvanec zeleni.	4.000 Šipon rumeni.
4.000 Burgundec beli.	3.500 Nemški rižling.
1.500 Traminec.	600 Rulandec.
	400 Kraljevina.

Cepljene na Rup. Montikolo: 1.500 Laški rilček. 1000 Silvanec zeleni.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po 160 K tisoč komadov. Na vsakih 100 kom. cepljenih trt dam 20 komadov II. vrste brezplačno. To je na 1000 trt 200 kom. trt. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K tisoč kom.

Kdor naroči najmanj 1000 kom. cepljenih trt, dobi jih 5% ceneje. Pri naročilu ni treba znamke za odgovor pridejati. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote. Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje. Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. Naročila za spomlad pa dokler bo kaj zaloge. 708 10-6

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Pošta Juršinci pri Ptuj.

Kmetovalci! obvarujte svojo živino!

pred hromoto in kostolomnico, katere boleznii bodo po izjavi živino-zdravnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudninskih snovi v sebi, pri živini neizogibne in privedajte stalno 788 16-1

Barthelovo poklajno apno.

Če se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor če se poklada po izbruhu boleznii toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za pokladanje pri eni kravi 6-7 in pri enem prašču 3-4 kg.

Izdatek majhen! Učinek velikanski!

5 kg K 2— iz Dunaja, 50 kg K 12— iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Najboljše in najcenejše se kupi

pri **Karolu Haber**

Maribor, Tegetthoffova ulica 39

blizu južnega kolodvera

ogrška moka kg po 8, 9, 10 do 17 kr., riž kg 10, 11, 14, 16 kr., najfinejša surova in žgana kava po vseh cenah, sladkor kg 38 kr.

Kupuje se fižol, orehi, po najboljših cenah.

Od zunaj zadostuje za naročilo karta. 765 8-1

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 20

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanju vseh mizarskih izdelkov za posojpja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Glavni zastop banke „Slavije“ v Mariboru.

787 3-3

se je s 20. oktobrom preselil v Gerichtshofgasse, na voglu Nagystrasse v I. nadstrop. in bo tam do konca decembra t. l., potem se preseli v novo zidano hišo g. Kolariča v Gerichtshofgasse, na voglu in bo pisarna v pritličju na levi strani. — Spoštovanjem:

Ivan Veras,

glavni zastopnik banke „Slavije“.

Otvoritev prodajalne.

Uljudno naznanjam cenj. p. n. občinstvu in č. gg. zdravnikom v Mariboru in okolici, da sem otvoril v Mariboru, Grajske ulice 7 prodajalno rokavic in obvez.

Vsled mojega dolgoletnega delovanja kot prvi delavec v najodličnejših avstrijskih izdelovalnicah obvez in ortopedičnih zavodih sem v stanu, izdelovati vsakovrstne ortopedične izdelke, kakor umetne ude, obveze za kilo, pase, suspensorije itd.

Izdelki za streženje bolnikov, specialitete iz gumija so vedno v zalogi. Nadalje izdelujem vsakovrstne rokavice k uniformi, glace rokavice za dame in gospode.

Popravila se izvršijo točno in po ceni.

742 2-2

S spoštovanjem

Franc Podgoršek.

bandažist in rokavičar.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladotnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog nad 18 milijonov K. Rezervni zaklad nad 550.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

320 11

na Mestnem trgu

z raven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4¹/₂% na leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.